

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.2.2015
COM(2014) 720 final

2014/0342 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την κατάργηση της απόφασης 77/706/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Νοεμβρίου 1977, περί καθορισμού κοινοτικού στόχου μείωσης της καταναλώσεως πρωτογενούς ενέργειας σε περίπτωση δυσχερειών εφοδιασμού σε αργό πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, και της απόφασης 79/639/ΕΟΚ της Επιτροπής περί του τρόπου εφαρμογής της αποφάσεως του Συμβουλίου 77/706/ΕΟΚ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Σύμφωνα με την απόφαση 77/706/ΕΟΚ του Συμβουλίου, η Επιτροπή δύναται να θέσει έως και 10% στόχο μείωσης της κατανάλωσης πετρελαιοειδών σε περίπτωση κρίσης. Τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να μειώσουν αναλόγως την κατανάλωσή τους. Η εν λόγω απόφαση και η απόφαση 79/639/ΕΟΚ της Επιτροπής καθορίζουν σύνθετους κανόνες για τη μείωση της κατανάλωσης πετρελαίου σε περίπτωση κρίσης. Οι κανόνες αυτοί ουδέποτε χρησιμοποιήθηκαν στην πράξη. Ειδικότερα, η Επιτροπή ουδέποτε έθεσε κοινοτικό στόχο μείωσης της κατανάλωσης πετρελαιοειδών.

Η συγκεκριμένη νομοθεσία συμβάδιζε ουσιαστικά με το Διεθνές Πρόγραμμα Ενεργείας του 1974, την ιδρυτική συνθήκη του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας, σύμφωνα με την οποία οι χώρες μέλη του ΔΟΕ όφειλαν να θέσουν σε εφαρμογή μέτρα περιορισμού της ζήτησης, επαρκή για τη μείωση της κατανάλωσης κατά 7 ή 10%, όποτε η ομάδα υποστηρίζει μείωση των προμηθειών πετρελαίου τουλάχιστον 7 ή 12%, αντίστοιχα.

Σε γενικές γραμμές, οι διαταραχές εφοδιασμού με πετρέλαιο είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με την αύξηση της προσφοράς (διάθεση των αποθεμάτων ή αύξηση της εσωτερικής παραγωγής) ή με μείωση της ζήτησης (μέτρα περιορισμού της ζήτησης ή μετάβαση σε άλλο καύσιμο). Με την πάροδο των ετών, αυξήθηκε η σημασία των αποθεμάτων έκτακτης ανάγκης και η διάθεση αυτών των αποθεμάτων θεωρείται σήμερα εν γένει, και από τον ΔΟΕ, ως το κύριο μέσο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Σε περίπτωση διακοπής του εφοδιασμού με πετρέλαιο, η διάθεση των αποθεμάτων πετρελαίου έκτακτης ανάγκης μπορεί να αναπληρώσει γρήγορα τις ελλείπουσες ποσότητες χωρίς να διαταραχθεί η οικονομική δραστηριότητα της ΕΕ και η ζωή των πολιτών της. Επιπλέον, τα αποθέματα πετρελαίου έκτακτης ανάγκης χρηματοδοτούνται συχνά από εισφορά που καταβάλλουν οι καταναλωτές, οι οποίοι ευλόγως αναμένουν να διατίθενται τα αποθέματα αυτά σε περίπτωση κρίσης και όχι όταν η κατανάλωση είναι περιορισμένη.

Η σχετική οδηγία για τα αποθέματα πετρελαίου¹ αναθεωρήθηκε το 2009 και εφαρμόζεται από το 2013. Παρέχει ενισχυμένο πλαίσιο για την καθιέρωση και τη διαθεσιμότητα των αποθεμάτων πετρελαίου έκτακτης ανάγκης και καθορίζει τις διαδικασίες βάσει των οποίων μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα αποθέματα. Απαιτεί επίσης από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν διαδικασίες προκειμένου «να επιβάλλουν γενικούς ή ειδικούς περιορισμούς σχετικά με την κατανάλωση σύμφωνα με τις εκτιμώμενες ελλείψεις, μεταξύ άλλων, με τη διάθεση προϊόντων πετρελαίου σε ορισμένες ομάδες χρηστών κατά προτεραιότητα» (άρθρο 20 παράγραφος 1). Είναι ένα σημαντικό εργαλείο που συμβάλλει στον γενικό στόχο ασφάλειας του εφοδιασμού της γενικής ενεργειακής πολιτικής. Τώρα που η αναθεωρημένη οδηγία για τα αποθέματα πετρελαίου έχει εγκριθεί και τέθηκε σε ισχύ, φαίνεται σκόπιμο, για να αντιμετωπισθεί το γεγονός ότι δεν χρειάζεται να διατηρούνται αλληλεπικαλυπτόμενοι κανόνες στην απόφαση 77/706/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο να καταργήσει την απόφαση 77/706/ΕΟΚ του Συμβουλίου και, ταυτόχρονα, την απόφαση 79/639/ΕΟΚ της Επιτροπής.

¹ Οδηγία 2009/119/ΕΚ του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2009, σχετικά με υποχρέωση διατήρησης ενός ελάχιστου επιπέδου αποθεμάτων αργού πετρελαίου ή/και προϊόντων πετρελαίου από τα κράτη μέλη (ΕΕ L 265 της 9.10.2009, σ. 9-23).

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Στη συνεδρίασή της στις 23 Ιανουαρίου 2014, η ομάδα συντονισμού για το πετρέλαιο και τα προϊόντα πετρελαίου κλήθηκε να γνωμοδοτήσει σχετικά με τη σκοπιμότητα να καταργηθεί η απόφαση του Συμβουλίου. Τα κράτη μέλη υποστήριξαν την πρωτοβουλία κατάργησης της απόφασης του Συμβουλίου και της εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής που εκδόθηκαν σε χρονική στιγμή κατά την οποία τα αποθέματα έκτακτης ανάγκης είχαν λιγότερο εξέχοντα ρόλο σε σύγκριση με σήμερα.

Στην εκτίμηση επιπτώσεων² για την αναθεώρηση της οδηγίας για τα αποθέματα πετρελαίου (οδηγία 2009/119/ΕΚ του Συμβουλίου) εξετάστηκαν τα εναλλακτικά μέσα αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (περιορισμός της ζήτησης, αλλαγή καυσίμου και αύξηση της παραγωγής) και οι περιορισμοί τους. Συγκεκριμένα, τα μέτρα περιορισμού της ζήτησης απαιτούν την αποδοχή του κοινού, η οποία ενίοτε είναι ίσως δύσκολο να επιτευχθεί και ενδέχεται επίσης να παρακωλύσει τις επιχειρηματικές και τις βιομηχανικές δραστηριότητες και την κινητικότητα των πολιτών.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 122 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) (πρώην άρθρο 100 παράγραφος 1 της Συνθήκης ΕΚ και προηγουμένως πρώην άρθρο 103 παράγραφος 4 της Συνθήκης ΕΟΚ, στο οποίο βασίσθηκε η απόφαση 77/706/ΕΟΚ του Συμβουλίου).

Συνεπεία της κατάργησης της εν λόγω απόφασης, η απόφαση 79/639/ΕΟΚ της Επιτροπής, η οποία ορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής της απόφασης 77/706/ΕΟΚ του Συμβουλίου, θα απολέσει τη νομική της βάση και την πρακτική της εφαρμογή. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ασφάλεια δικαίου, η απόφαση 79/639/ΕΟΚ της Επιτροπής πρέπει επίσης να καταργηθεί. Αυτό μπορεί να το πράξει το Συμβούλιο βάσει πρότασης της Επιτροπής.

² SEC(2008) 2858

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την κατάργηση της απόφασης 77/706/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Νοεμβρίου 1977, περί καθορισμού κοινοτικού στόχου μείωσης της καταναλώσεως πρωτογενούς ενεργείας σε περίπτωση δυσχερειών εφοδιασμού σε αργό πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου, και της απόφασης 79/639/ΕΟΚ της Επιτροπής περί του τρόπου εφαρμογής της αποφάσεως του Συμβουλίου 77/706/ΕΟΚ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 122 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 7 Νοεμβρίου 1977, το Συμβούλιο αποφάσισε, με την απόφαση 77/706/ΕΟΚ³, να καθιερώσει μηχανισμό για τον καθορισμό κοινοτικού στόχου μείωσης της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας σε περίπτωση δυσχερειών εφοδιασμού σε αργό πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου.
- (2) Στις 15 Ιουνίου 1979, η Επιτροπή, με την απόφαση 79/639/ΕΟΚ⁴, θέσπισε λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή της απόφασης 77/706/ΕΟΚ του Συμβουλίου.
- (3) Οι αποφάσεις 77/706/ΕΟΚ και 79/639/ΕΟΚ θεσπίζουν πολύπλοκες διαδικασίες, οι οποίες συνεπάγονται σημαντικό διοικητικό φόρτο τόσο για τα κράτη μέλη όσο και την Επιτροπή, καθώς και διάφορες υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων. Οι εν λόγω διαδικασίες δεν τέθηκαν ποτέ σε πρακτική εφαρμογή.
- (4) Σε περίπτωση διακοπής του εφοδιασμού, τα αποθέματα έκτακτης ανάγκης μπορούν να αναπληρώσουν τις ελλείπουσες ποσότητες γρήγορα και αποτελεσματικά, χωρίς να διαταραχθεί η οικονομική δραστηριότητα και να παρεμποδισθεί η κινητικότητα. Ως εκ τούτου, τα αποθέματα έκτακτης ανάγκης θεωρούνται τώρα ως το κυριότερο μέσο αντιμετώπισης ενδεχόμενης διακοπής εφοδιασμού σε πετρέλαιο.
- (5) Επιπλέον, η οδηγία 2009/119/ΕΚ του Συμβουλίου θεσπίζει ενισχυμένο πλαίσιο για τα αποθέματα έκτακτης ανάγκης, ώστε να εξασφαλισθεί η διαθεσιμότητα και η φυσική προσβασιμότητα και να καθορισθούν οι όροι χρήσης τους.
- (6) Η οδηγία 2009/119/ΕΚ⁵ απαιτεί επίσης να θεσπίσουν τα κράτη μέλη διαδικασίες προκειμένου να επιβάλουν γενικούς ή ειδικούς περιορισμούς στην κατανάλωση,

³ Απόφαση 77/706/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Νοεμβρίου 1977, περί καθορισμού κοινοτικού στόχου μείωσης της καταναλώσεως πρωτογενούς ενεργείας σε περίπτωση δυσχερειών εφοδιασμού σε αργό πετρέλαιο και προϊόντα πετρελαίου (ΟJ L 292 της 16.11.1977, σ. 9).

⁴ Απόφαση 79/639/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 15ης Ιουνίου 1979, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή της απόφασης 77/706/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 183 της 19.7.1979, σ. 1).

⁵ Οδηγία 2009/119/ΕΚ του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2009, σχετικά με υποχρέωση διατήρησης ενός ελάχιστου επιπέδου αποθεμάτων αργού πετρελαίου ή/και προϊόντων πετρελαίου από τα κράτη μέλη (ΕΕ L 265 της 9.10.2009, σ. 9).

μεταξύ άλλων, με τη διάθεση προϊόντων πετρελαίου σε ορισμένες ομάδες χρηστών κατά προτεραιότητα.

- (7) Η Επιτροπή του προγράμματος ελέγχου της καταλληλότητας και της αποτελεσματικότητας επανεξετάζει συστηματικά την ενωσιακή νομοθεσία προκειμένου να εντοπίζει δυνατότητες απλούστευσης και μείωσης του κανονιστικού φόρτου.
- (8) Συνεπεία της κατάργησης της απόφασης 77/706/ΕΟΚ, η απόφαση 79/639/ΕΟΚ της Επιτροπής, η οποία ορίζει τις λεπτομέρειες εφαρμογής της απόφασης 77/706/ΕΟΚ του Συμβουλίου, θα είναι πλέον παρωχημένη και πρέπει να καταργηθεί και αυτή,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι αποφάσεις 77/706/ΕΟΚ και 79/639/ΕΟΚ καταργούνται.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*